

Ерик Најт

**Леси долази
кући**

Превела
Дубравка Срећковић Дивковић

■ Laguna ■

Наслов оригинала

Eric Knight

LASSIE COME-HOME (1940)

Translation copyright © 2022 за српско издање, ЛАГУНА

*Доктору Харију Цареиу,
човеку који зна шиа је њас*

Садржај

I	Не продаје се	9
II	„Не желим другог пса“	13
III	Напрасити старац	20
IV	Леси опет долази кући	27
V	„Не враћај се више“	36
VI	Скровиште у мочвари	45
VII	Није преостало ништа изузев части	56
VIII	Заробљеница висије	67
IX	Најзад поново слобода	75
X	Почетак дугог путовања	82
XI	Борба за опстанак	90
XII	Шта је видео сликар	95
XIII	Када пас болује	102
XIV	Како убити зверче?	110
XV	Заробљеница низије	122
XVI	„Донеле! Никад не веруј псу!“	132

XVII	Леси прелази границу	144
XVIII	Најузвишенији дар – слобода	159
XIX	На путу с Роулијем	167
XX	Једно јуначко срце и једно збогом	182
XXI	Крај путовања	195
XXII	Баш као у старе дане	216
	О аутору	225

I

НЕ ПРОДАЈЕ СЕ

Сви у Гринол Бриџу знали су Леси Сема Караклафа. Штавише, могло се за њу рећи да је најпознатији пас у селу – и то из три разлога.

Пре свега зато што је безмало сваки човек у селу признавао да је она најлепши шкотски овчар ког су његове очи виделе.

То је била и те каква похвала, будући да се Гринол Бриџ налази у Јоркширском округу, а од свих места на свету управо је у њему тај пас истински краљ. У том голетном делу северне Енглеске он, рекло би се, напредује као нигде другде. Мочварном равницом шибају ветрови и хладне кише, па су пси због тога бујног крзна и издржљиви су као људи што ту живе.

Ти људи воле псе и вешто их узгајају. Запутите се у било које сеоце од стотина малих рударских села у том највећем округу Енглеске и видећете како скромно одевене раднике у стопу прате пси тако fine пасмине и таквог аристократског држања да би изазвали завист богатијих љубитеља паса из других крајева света.

Па и Гринол Бриџ је био попут тих других јоркширских села. Његови мештани су познавали, разумели и волели псе, и било је у њему многих савршених паса који су пратили те мештане у стопу; но сви су у једном мишљењу били сложни: ако је некада у Гринол Бриџу постојао лепши пас од тробојне шкотске овчарке Сема Караклафа, онда је то морало бити давно пре него што су се они родили.

Постојао је, међутим, и други разлог што је Леси била толико позната у селу. Разлог је био тај што се, како су говориле жене, „по њој могао сат подесити“.

То је почело пре много година, док је Леси још била весело, непромишљено једногодишње псето. Једног дана је Џо, син Сема Караклафа, дошао кући врцајући од узбуђења.

– Мајко! Излазим данас из школе, и шта мислиш, ко седи и чека ме? Леси! И како је сад она знала где сам, шта ти мислиш?

– Сигурно ти је нањушила траг, Џо. Једино то могу да закључим.

Шта год да је било посреди, Леси је чекала код школске капије и сутра, и прекосутра. И пролазиле су недеље, месеци, године, и увек је било исто. Жене би виркале кроз прозоре својих кућерака, или би продавци стајали на вратима својих радњи у Хај стриту¹, и угледали би поноситу керушу црно-бело-златастог крзна како пролази равномерно каскајући, па би рекли:

– Мора да је пет до четири – ено иде Леси!

По киши, по сунцу, керуша је увек била ту и чекала дечака – једног од десетина дечака који ће нагрнути

¹ Уобичајен назив за улицу где се налазе најважније продавнице и пословнице. (Прим. прев.)

бетонираним игралиштем – али за пса оног јединог који је важан. Увек је следио тренутак радосног сусрета, а онда су, заједно, дечак и керуша полазили кући. Четири године је увек било исто.

Леси је била омиљена појава у свакодневном животу села. Готово сви су је знали. Али више од свега, становници Гринол Брица поносили су се њом зато што је оличавала нешто што они не би умели баш тако лако да објасне. То нешто је имало везе с њиховим поносом. А њихов понос је имао везе с новцем.

По правилу, кад човек одгаји неког нарочито лепог пса, једног дана ће тај пас престати да буде пас и постаће нешто четвороножно што вреди пара. Још је то пас, разуме се, али сад је и нешто друго, пошто би за њега могао чути неки богаташ, или би га могли опазити оштрооки препродавци или псетари², па ће пожелети да га купе. Премда је богат човек способан да воли пса подједнако искрено као и сиромах, и нема између њих разлике у томе, ипак постоји разлика у неизбежном ставу према новцу. Јер сиромах седи и размишља колико ће му угља требати те зиме, и колико ће пари ципела бити неопходно, и колико је хране потребно његовој деци да би остала крепка и јака – па ће потом поћи кући и казати:

– Ето, морао сам то да урадим, зато немојте да ме гњавите! Одгајићемо једног дана другог пса и сви ћете га волети исто колико сте волели и овога.

На тај начин су многи ваљани пси отишли из својих домова у Гринол Брицу. Али не и Леси!

Ах, па читаво је село знало да чак ни војвода од Радлинга није успео да откупи Леси од Сема Караклафа

² Чувари и надзорници паса, на пример за лов, или у узгајивачницама. (Прим. прев.)

– главом и брадом онај војвода што живи на свом велелепном имању на миљу³ од села и има штенару пуну лепих паса.

Три године је војвода покушавао да купи Леси од Сема Караклафа, а Сем је само терао своје.

– Нема сврхе да опет дижете цену, Ваше господство – казао би. – Просто... ето, не продаје се ни по којој цени.

Село је знало све о томе. И зато је Леси његовим мештанима толико и значила. Она је представљала некакав понос који не могу да им одузму никакве паре.

Па ипак, псима су власници људи, а људе шиба судбина. И понекад наиђе у човековом животу тренутак кад га је судбина тако сломила да мора повити кичму и одлучити да прогута понос како би се његова породица могла нагутати хлеба.

³ Енглеска миља, 1609 метара. (Прим. прев.)

II

„НЕ ЖЕЛИМ ДРУГОГ ПСА“

Његове керуше нема ту! Џо Караклаф је само то знао.

Тог дана је изашао из школе са осталима и појурио кроз двориште понет навалом раздраганости каква се виђа у свим школама, на читавом свету, кад се заврше часови за тај дан. Готово механички, по навици коју је стицао стотинама дана, пошао је према месту крај капије где га је Леси увек чекала. А ње није било ту!

Џо Караклаф, стамен дечак пријатног лица, стајао је и покушавао да нађе неко разумно објашњење. Широко чело над смеђим очима намрешкало се од бриге. Испрва није био у стању да схвати да то што му чула саопштавају може бити тачно.

Погледао је лево и десно низ улицу. Можда Леси ка-сни! Био је свестан, међутим, да то не може бити разлог, пошто животиње нису као људи. Људи имају цепне и зидне сатове, па ипак им се вечито дешава да „закасне пет минута“. Животињама нису потребне никакве справе да би знале колико је сати. Има у њима нешто што је прецизније од сатова. То је некакво „чуло времена“ и оно

их никад не издаје. Оне знају, поуздано и сигурно, када је тачно тренутак да се укључе у неку утврђену и устаљену радњу која чини део свакодневице живота.

Џоу Караклафу је то било познато. Често је о томе причао са оцем, запиткујући га како то Леси зна кад јој је време да пође ка школској капији. Леси није могла да закасни.

Џо Караклаф је стајао на сунцу раног лета и размишљао о томе. Одједном му нешто сину.

Можда је прегажена!

Иако га је та помисао испунила страхом, одмах ју је одбацио. Леси је била исувише добро дресирана да би безбрижно луњала улицама. Она се по сеоским тротоарима увек кретала отмено и самопоуздано. А исто тако, у Гринол Брицу је било веома мало саобраћаја ма какве врсте. Ка селу је водио само један пута, па и он се после неког времена, кад стигне до мочварне равнице, претварао у пуку пешачку стазу.

Можда је неко украо Леси!

Но и то је тешко могло бити истина. Ниједан непознат човек не би смео такнути Леси уколико није ту неко од Караклафа да јој нареди да се томе покори. И уз то, превише су је добро знали миљама око Гринол Брица да би се неко усудио да је украде.

Али где би могла бити?

Џо Караклаф је тај проблем решио онако како стотине хиљада дечака широм света решавају своје проблеме. Потрчао је кући да га саопшти мајци.

Запутио се главном улицом, јурећи колико га ноге носе. Не застајући, прошао је поред радњи у Хај стриту, продужио кроз село до уличице што се пела уз падину

брда, па уличицом навише, па на капију, па дворишном стазом, те упао на врата кућице и викнуо:

– Мајко? Мајко – нешто се десило Леси! Није ме чекала!

Чим је то изговорио, Џо Караклаф је схватио да нешто није у реду. Нико у кућици није скочио нити га упитао шта је то било. Као да се нико није уплашио да је њихову лепу керушу задесила нека опасност.

Џо је то приметио. Стајао је леђима окренут вратима и чекао. Мајка је стајала оборених очију, погледа упртог у сто који је управо постављала за вечеру. На тренутак је мировала. Потом је погледала у мужа.

Џоов отац је седео на ниској столици испред ватре, главом окренут ка сину. Полако, не проговарајући, опет се окренуо ка ватри и нетремице се запиљио у њу.

– Шта је било, мајко? – изненада узвикну Џо. – Шта се десило?

Госпођа Караклаф полако спусти један тањир на сто, а онда прозбори.

– Тја, неко мора да му каже – рече као да се обраћа ваздуху.

Њен муж се на то не помаче. Она се осврте ка сину.

– А могао би баш одмах и да знаш, Џо – каза. – Леси те више неће чекати пред школом. И не вреди због тога да плачеш.

– Зашто неће? Шта је с њом?

Госпођа Караклаф приђе огњишту и пристави чајник над њим. Одговорила је не окрећући се.

– Зато што је продата. Ето зашто неће.

– Продата! – понови дечак као одјек, танким гласом.
– Продата! Зашто сте је продали... Леси... зашто сте је продали?

Мајка се љутито обрте.

– Сад је продата, отишла, нема је. Зато не питај више. Нећеш тиме ништа променити. Нема је, и то ти је то – нећемо више ни реч о томе.

– Али, мајко...

Дечак завапи танким и пометеним гласом. Мајка га прекиде.

– Нећемо више! Ходи и вечерај. Хајде. Седај!

Дечак послушно крену ка свом месту за столом. Жена се окрете ка мушкарцу крај огњишта.

– Хајде, Семе, дођи да једеш. Мада, да се не лажемо, врло је сиротињска ова вечера...

Утихла је јер је њен муж нагло и љутито устао. Ни реч не проговарајући, крупним кораком је пошао ка вратима, узео са клина своју капу и изашао. Врата се за њим залупише. Часак потом у кућици завлада мук. Тад се разлеже прекорни мајчин глас:

– Ето, гледај шта си направио! Начисто си наљутио оца. Ваљда си сад срећан.

Уморно је села на столицу и загледала се у сто. Дуго је у кућици владала тишина. Џо је знао да није праведно што га мајка криви за то што се збива. А ипак, знао је и да мајка тако прикрива сопствени бол. Исто је важило и за њене грдње. Тако је то изгледало код људи из тих крајева. Били су груби, тврдоглави, навикли да живе грудим, тешким животом. Кад се догоди нешто што их такне у срце, прикривали су осећања. Жене су грдиле и млеле како би сакриле да су повређене. Те грдње ништа озбиљно нису значиле. А кад све прође...

– Ходи, Џо. Једи!

Мајчин глас је сада био благ и стрпљив.

Дечак је зурио у свој тањир и није се мицао.

– Хајде, Џо. Једи тај хлеб с маслацем. Гледај – леп свеж хлеб, данас сам га месила. Зар ти се не једе?

Дечак погну главу још ниже.

– Не једе ми се ништа – изговори шапатом.

– О, пси, пси, пси – прасну мајка. И поново љутило повиси глас. – Толики русвај због једног пса. Е па, ако се ја питам, радујем се што је Леси отишла. Баш се радујем. Око ње је било бригае као око детета! Сад је отишла, и нема је више, и радујем се – баш. Радујем се!

Госпођа Караклаф уздрхта пуначким телом и шмрцну. Затим извади из џепа кецеље марамицу и издува нос. Најзад погледа у сина, који је још седео непомично. Мајка тужно заврте главом и проговори. Глас јој је изнова био стрпљив и нежан.

– Џо, ходи овамо – рече.

Дечак се диже и стаде крај мајке. Она га обгрли пуначком руком и настави, главе окренуте ка ватри:

– Чуј ме, Џо, сад си још мало па велики момак, зато ћеш бити у стању да схватиш. Као што ти је познато... ето, видиш да нам у последње време и не иде баш сјајно. Знаш и сам како је. А морамо да имамо јело на столу и морамо да плаћамо станарину – а Леси је вредела много пара и... ето, нисмо могли себи да приуштимо да је задржимо, и то ти је то. Сад су дошли црни дани и не смеш... не смеш да узрујаваш оца. И без тога се довољно секира... и... и ето, то ти је то. Отишла је.

Млади Џо Караклаф је стајао крај мајке у кућици. Јесте разумео. У Гринол Брицу је чак и дечак од дванаест година схватао шта су „црни дани“.

Годинама су очеви те деце, откако су знала за себе, радили у Велингтонском руднику, мало даље од села. Одлазили су на посао и редовно и прековремено, носећи

лимене кутије с јелом и своје рударске лампе, и копали богату жилу угља. А онда су наступили ти „црни дани“. Рудник је почео да улази у „празан ход“ и мушкарци су зарађивали мање. Понекад би посао живнуо, па су опет радили пуно радно време.

Тада су се сви радовали. То за њих није значило луксузан живот, пошто у рударским селима људи у најбољем случају живе тешко. Али макар је у том животу било храбрости и породичног јединства, па све и ако је храна на столу проста, опет се имало довољно да се сви подмире.

Пре само неки месец рудник су потпуно затворили. Велики точак на врху окна више се није окретао. Мушкарци се више нису попут реке сливали у круг рудника пред смену екипа. Уместо тога су се пријављивали на Берзу рада. Стајали су на углу код Берзе и чекали посао. Али никакав посао није искрсавао. Изгледало је као да су се нашли у неком од оних подручја за која у новинама пишу да су „погођена кризом“ – деловима земље из којих је ишчезла сва индустрија. Читава села остајала су без посла. Није било начина да се заради за живот. Држава је давала тим људима „милостињу“ – недељни новчани износ – да би преживели.

До је то знао. Чуо је народ како прича по селу. Виђао је те људе испред Берзе рада. Знао је да његов отац више не одлази на посао. Знао је и да отац и мајка о томе никад не говоре пред њим – да на сопствени груби, племенити начин настоје да своја животна бремена не свале и на његова млада плећа.

Иако му је мозак све то саопштавао, срце му је и даље вапило за Леси. Али он га ућутка. Мирно је стајао, а онда постави једно једино питање:

– Зар не бисмо могли једног дана да је откупимо, мајко?

– Ех, Џо, она је била веома вредан пас и прескупа је за нас. Али набавићемо некад другог пса. Могли би осванути бољи дани, па ћемо тад набавити ново штене. Јелда би то волео?

Џо Караклаф погну главу и полако заврте њоме. Глас му се претворио у пуки шапат.

– Не желим другог пса. Никад више! Желим само...
Леси!

III

НАПРАСИТИ СТАРАЦ

Војвода од Радлинга стајао је крај живе ограде од рододендрона и севао очима око себе. Поново се разлеже његов глас.

– Хајнсе! – грмну. – Хајнсе! Куд је нестао тај момак? Хајнсе!

У том часу, тако црвен у лицу и са густом белом косом у нереду, војвода је изгледао тачно у складу са оним што се причало о њему: да је најнапраситији старац у сва три јоркширска среза⁴.

Но без обзира на то да ли је заслуживао да буде на таквом гласу или не, по свој прилици је довољно казати да су то заслуживале његове речи и његови поступци.

Можда је делом то било отуд што је војвода био преко сваке мере глув, због чега се свима обраћао као да заповеда пешадијској бригади на војној паради, што је уистину и радио пре много година. Такође је имао навику да носи са собом велики штап од трњине и њиме је увек поамно размахивао како би нагласио своје већ

⁴ Некадашња управна јединица која се састојала од више градских или сеоских општина. (Прим. прев.)

пренаглашене речи. И најзад, напраситост је код њега потицала из недостатка стрпљења за овај свет.

Јер војвода је у једно чврсто веровао: да овај свет, како се он сам изражавао, „оде у чабар“. Ништа у данашње време није онако како је било кад је он био млад. Коњи не трче тако брзо, младићи нису тако храбри и кочо-перни, жене нису тако лепе, цвеће не расте тако бујно, а што се паса тиче, ако их је преостало иоле пристојних на овоме свету, то је зато што су у његовој штенари.

Ако је веровати војводи, људи више нису умели чак ни да говоре књижевним енглеским језиком као кад је он био млад. Чврсто се држао уверења да не чује добро не зато што је глув, већ зато што су људи у данашње време усвојили погубну навику да мумлају и сецкају речи уместо да их изговарају разговетно као што се изговарало кад је он био млад.

А тек то млађе поколење! Војвода је умео – па је понекад то и чинио – сатима да држи придику о бескорисности свих који су се родили у двадесетом веку.

Ово последње је било чудновато, пошто је једина особа коју је војвода у своме роду подносио (и такође једина која је подносила војводи, рекло би се) била управо најмлађа у породици – његова дванаестогодишња унука Присила.

И такође му је Присила и притекла у помоћ сада док је стајао, махао штапом и викао крај живе ограде од рододендрона.

Избегавши распомамљени замах његовог штапа, пружила је руку и повукла га за џеп норфочког капута од твида⁵. Он се обрте, наkostenешених дркова.

⁵ Твид – врста вуненог штофа са ситном шаром рибе кости у ткању. Нарочито су популарни били капоти произведени у Норфоку (у Енглеској), јер су били кројени као ловачке јакне, па је и сам модел добио то име. (Прим. прев.)

– О, то си ти! – грмну. – Чудо да је неко најзад дошао. Не знам куд иде овај свет. Од слугу никаква вајда! Сви су исувише глуви да би ме чули! Оде држава у чабар!

– Глупости – каза Присила.

Она је уистину била једна уздржана и сталожена млада дама. Услед дуготрајног дружења с дедом, била се навикла да себе и њега сматра међусобно равнима – или као двоје остареле деце, или као двоје веома младих одраслих људи.

– Шта рече? – грмну војвода гледајући је одозго. – Причај! Не мумлај!

Присила му повуче главу наниже како би могла да му одговори право на уво.

– Казала сам: *Глупости!* – викну.

– Глупости? – грмну војвода.

Запиљио се у њу, а онда прасну у громогласан смех. Држао се једне чудне логике кад је посреди Присила. Ако Присила има смелости да му тако одговара, био је убеђен, ту смелост је морала наследити од њега.

И тако се војвода знатно орасположио док је посматрао своју унуку. Поносито се погладио по дугачким белим брковима, који су били много величанственији и лепши од бркова какве људи успевају да однегују у данашње време.

– Ах, драго ми је што си се појавила – забубоњиио је војвода. – Хоћу да видиш једну нову керушу. Изванредна је! Предивна! Најбољи овчар ког су моје очи виделе.

– Али није онолико лепа као овчари какве су људи имали некада, је ли тако? – упита Присила.

– Не мумлај – грмну војвода. – Ни реч не чујем од тог што причаш.

Чуо ју је он савршено, али је био одлучио да се прави луд.

– Знао сам да ћу је добити – настави војвода. – Три године сам је пецао.

– Три године! – понови Присила попут одјека. Знала је да то њен деда од ње жели да чује.

– Да, три године. Ах, мислио је да ће ме надмудрити, само што није успео. Понудио сам му пре три године за њу десет фунти, али није хтео да је прода. После годину дана попнем то на дванаест, али он неће да је прода. Прошле године понудим му петнаест фунти. Кажем му да је то последња цена – и то сам озбиљно и мислио. Но он ми, изгледа, није поверовао. Издржао је још шест месеци, и прошле недеље ми јавља да прихвата.

Војвода је деловао као да је задовољан собом, али Присила заврте главом.

– По чему знаш да није удешена?

Било је природно поставити то питање, јер ако бисмо морали рећи истину, Јоркширци нису вични само узгајању паса већ се прича да понекад са својим знањем мало и претерују. Често примењују препредена тајна умећа којима се прикривају мане код пса: можда ће му дотерати чуљаво уво или неправилно држање репа тако да ће фалинка бити потпуно неприметна и показати се тек много касније, када мање упућени купац већ буде платио пса и одвео га кући. Те смицалице и дотеривања познати су као „удешавање“. При куповини и продаји паса – као што је случај и са коњима – неписано правило гласи *caveat emptor* – нека купац поведе рачуна!

Али војвода, чувши Присилино питање, само грмну још јаче:

– По чему знам да није удешена? По томе што сам и ја Јоркширац. Знам исте цаке као и они, и понеку приде, могу да се кладим. Не. Ова керуша није ни такнута.

Осим тога, узео сам је од оног какосезваше – Караклафа. Предобро га познајем. Не би се он усудио да било шта слично покуша са мном. Ни говора!

И војвода уз фијук размахну својим великим штапом од трњине као да пркоси сваком ко би имао храбрости да покуша с њиме да изведе било какву смицалицу. Старац и његово унуче запутише се стазом ка штенари. А тамо, крај доксова од плетене жице, застадоше и загледаше се у пса који се налазио унутра.

Присила је видела опружену крупну шкотску овчарку црно-бело-златне длаке. Лежала је главе положене на предње шапе, а профињена тамна боја њене аристократске главе јасно се оцртавала на позадини снежнобелог, раскошног крзна око врата и на грудима.

Војвода цокну језиком, дајући керуши знак. Али она се не одазва. Само је мрднула једним увом да покаже да га је чула. Лежала је и није ни погледала ка тим људима што су стајали и пиљили у њу.

Присила се саже, па плѣсну длановима и хитро је позва:

– Ходи, куцо! Ходи овамо! Ходи да ме видиш! Ходи!

Само се на један часак крупне смеђе очи овчарске керуше окренуше ка девојчици, тамносмеђе очи које као да су биле пуне неке туробне замишљености и туге. Затим опет наставише да зуре у празно.

Присила се придиже.

– Изгледа да јој није добро, деда!

– Глупости! – грмну војвода. – Ништа њој не фали. Хајнсе! Хајнсе! Где се сад тај крије? Хајнсе!

– Ево ме, сер, ево ме!

Иза помоћних здања зачуо се оштри, уњкави глас псета, а за који часак на видiku се журно појави и он сам.

– Да, сер! Звали сте ме, сер?

– Дабоме, дабоме. Јесте ли глуви? Хајнсе, шта је овој керуши? Делује као да јој није баш најбоље.

– Шта ћете, сер, слабо прихвата храну – похита псетар да објасни. – Размажено хје то, рекао бих хја. Размазе их по тим кућерцима. Хране их сребрном кашиком, што би се рекло. Али побринућу се хја да то преболи. Хјешће она редовну храну за псе за који дан, сер.

– Е па, држите је на оку, Хајнсе! – повика војвода. – Добро држите ту керушу на оку!

– Да, сер. Хоћу, сер – послушно одговори Хајнс.

– И паметније би вам и било – каза војвода.

Пошао је одатле мрмљајући. Некако је био разочаран. Хтео је да Присила види какву је лепу животињу купио. Уместо тога, видела је пса пуног презира.

Тад је зачу како нешто прича.

– Шта кажеш?

Она диже главу.

– Кажем: зашто ти је тај човек продао свог пса?

Војвода начас застаде и почеша се иза ува.

– Ех, па знао је да сам догурао до последње цене, вероватно. Рекао сам да му нећу дати ни пени преко тога, па је ваљда коначно закључио да сам озбиљан. То је то.

Док су се заједно враћали ка великој старој кући, псетар Хајнс се окрете према керуши у боксу.

– Прохјешћеш ти мени, само док те дохватим – каза.

– Прохјешћеш ми, па макар те на силу натерао.

Керуша не одговори никаквим покретом. Само је трепнула, као да се не обазире на тог човека са друге стране жице.

Када је отишао, остала је непомично да лежи на сунцу све док сенке нису одужале. А онда неспокојно

устаде. Диже главу да омирише ваздушне струје. Као да у њима није препознала оно што је прижељкивала, тихо зацвиле. Тада крену да патролира дуж жице, ходајући тамо-амо, тамо-амо.

Била је пас и није поседовала способност да обликује мисли као што су наше, мисли које се могу преточити у речи. У њеној памети и телу горела је само једна све јача жеља која је испрва била магловита. Али потом је та жеља почела да бива све јаснија. Чуло времена у њој гонило је мозак и мишиће.

Одједном, Леси је знала шта хоће. Сад је знала.